

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 Ft.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilatkozat sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, márczius 8.

Mai számunk főbb közleményei:

Vexércikk: Elsikkasztott huszárok.
A képviselőház ülése.
A transzváli háború.
Vádindítvány az osztrák kormány ellen.
Ugron közzétette a zab-aktákat
A herceg ur százevrei.
Becsületbeli ügyek a politikában.
A vendéglősök és kávéosk estélye.
Öngyilkos főreáliskolai tanár.
Katonakiszó százados.
Társas: Bál után. Irta: Vértessy Gyula
Regény-Csarnok: Egy orvos életéből. Irta: Hevessi Jenő.

Elsikkasztott huszárok.

Arad, márczius 7.

Egy nagy magyar képet indítottak utnak e héten Páris felé, melyben színes ecsettel van megírva a magyar lovaskatonaság története, fejlődése, valamint az is, miként ment át idegenbe a zsinóros mente, a feszes nadrág, s miként termettek sorra odakünn a német huszárok, a francia huszárok, meg a többiek. Hü és pontos tanulmányok nyomán van megfestve az a kép, s nemcsak a magyar része, hanem az idegen huszárságok is. Szóval a kivitel előtt meghányták és vetették, hogy mi legyen azon a képen s hogy az történeti hűség tekintetében sem legyen kifogásolható egy oldalról sem.

Pedig nagyon kifogásolható. Mert erről a nagy képről kimaradtak a magyar

szabadságharcban vitézül küzdött huszárezredek: a Károlyi-huszárok, Bocskay-huszárok, Lehel-huszárok és Attila-huszárok. Nincs ezekből ott egy sem.

Lehetetlenség hogy ez a véletlen műve lenne. Lehetetlenség már annál fogva is, mert, mint ismeretes, ezen szabadságharczbeli ezredek egyenruhája ugy az előző, mint az utána következő uniformisoktól nagyban különbözik, más színek, más díszítések, más csákók, miket egy ilyen képnél a másikkal összetéveszteni nem lehet. Még kevésbé lehetett volna kihagyni. A porosz huszár, a francia, orosz, svéd huszár az mind ott van, egyedül a legutóbbi magyar szabadságharcz vitéz huszárszárai maradtak le arról a festményről, amely a magyar állam rendeletére akarja megörökíteni az ecset erejével és tudásával a magyar huszárság történetét.

Ez megint valami gomblyukbetegségben szenvedő hyperlojalis urnak az ideája. Hisz ha ez ur, bárki legyen is, a maga kedvére és saját költségén festette volna e képet, bizonyára az ő kívánalmái az irányadók a mű kivitelénél. De ezt az állam készíttette és ezt a festett történetet nem lett volna szabad meghamisítani.

A huszárság történetében pedig legkiválóbb helynek kell jutnia éppen a magyar szabadságharczban küzdötteknek, mert éppen a kép ezen része mutatná, hogy a huszárság nemcsak vitéz és világhírű katoná, hanem az ország hazaszerető fia. Ezen a képen a legbeszédesebbek lettek

volna azon huszár egyenruhák, amelyekről hiányzik a zsinórszat. A haza védelmére Galicziából hazasietett huszárcsapatok uniformisa ez, kik az egész szabadságharcz alatt megtartották egyenruhájukat, de leszedték arról a feketesárga zsinórszatot.

Sem ezek, sem a szabadságharcz alatt állított egyéb huszárezredek egyenruhája sincs bemutatva ezen a képen. Miért nincs? Mi az, ami miatt meg kell hamisítani a történetet? Mely ok az, ami arra kényszeríti az államot, hogy a párisi kiállításra a nemzet nevében egy darab meghamisított történetet mutasson be? A vakok hyperlojalitása ez, akik minden önértéket és tradíciót sutba vetve, mutatják az ő gutgesimtségeküket — amire semmi szükség nincsen. Kinek akarnak e lapulással hizelegni s ki kívánja ezt?

Senki. Az uralkodó király a magyar királyi honvédség fölállításakor a szabadságharcz honvédeit azon eredeti rangjukban vette át királyi seregébe, — ez legjobban mutatja, hogy a fölség a szabadságharcz magyar hadsereg működése, vitézsége és magatartása nyomán irántuk tisztelettel van. Még jobban mutatja ezt, hogy királyunk a koronázási ajándékkul fölajánlott tízezer aranyat elfogadván, azt visszaadta a nemzetnek, hogy állítson rajta honvéd-menházat a szabadságharcz rokkant hősei számára.

Azzal a bizonyos fátyollal mindent betakarunk a multak emlékei közül, csak

TÁRCZA.

Bál után.

Irta: Vértessy Gyula.

I.

(Margit kisasszony. Jolánka és mama. A mama jön haza a bálból Margit kisasszonnal. Csenget és Jolánka, az otthon maradt kisebbik leány, nyitja ki a szobajtót.)

Mama (haragosan): Te vagy az, haszontalan fruska? Ki engedte meg, hogy ennyi ideig felmaradj! Majd adok én neked! Az éjszaka arra való, hogy az ilyen kis béka kialudja magát. Sose fogsz megnőni, ha nem alszol eleget! Ilyen ökölnyi maradsz, meg ilyen sovány! Az ördögnek se fogsz kelleni! Itt vénülsz majd a nyakamon!

Jolánka (leveszi a mama bundáját s a nénikéjéről is le akarja venni a belépőt): Hátha akkorára a kicsiket, meg a soványokat fogják szeretni.

Margit: Ne bánts! Fázom.

Jolánka: Pedig befütöttem. Itt olvastam én is a kályhánál.

Mama: Mit olvastál?

Jolánka: Vas Gerebent.

Margit (sugva): Hazudsz, kis szemtelen? Vas Gereben csak előttem feküdt. Marcel Prevost-t olvastad. Odadobtad a sarokba. Látom a czimtabláját.

Jolánka: El ne árulj, édes néném!

Margit: Bánom is én, akármit olvasol! Csak a fiatal emberek előtt ki ne kottyantsd.

Mama: Mit sugdosódtok, gyerekek? Jolán mars aludni. Te se fagyoskodj már, Margit, de bujj be az ágyba.

Margit: Nem vagyok álmos. Csak fázom, meg éhes vagyok.

Mama: Hiszen vacsoráztunk.

Margit: Az is vacsora volt? Két szelet sonka, meg egy fél szelet marhahus? Egy fogamra is kevés. Pedig harminczkettő van. Erős és fehér, (felnyitja a száját és ujjával végig mutat a fogsorán) mindent meg tudnék vele rágni.

Jolán (halkan Margithoz): Prevost-nál is azt beszéli Maud, hogy milliókat össze tudna rágicsálni apró fehér fogaival.

Margit: Eh, nem milliók kellene nekem, de valami hus, vagy valami tészta, mert meghalok éhen. Te, Jolán, nem maradt valami a vacsorából?

Jolán: Talán maradt majd előkeresem (a pohárszekben keresgél).

Mama: De prózai vagy, Margit! En a te korodban ilyenkor nem gondoltam volna az evésre.

Margit (haraggal): Nem ám, mert a mama nem volt éhes. Volt mit enni, jóllakhatott. A nagyapának még telt. Meg is ettek mindent. Házat, birtokot. Nem csoda, hogy nem éhezett. De engem már koplaltatnak! Pedig az egész bál nem került husz forintba se. Hiszen magam csináltam mindent a tavalyi ruhákból meg

a tavalyi díszítésekből. S még azt a két forintot is sajnálta, a mennyiből jól lakhattunk volna.

Jolán (még mindig keresgélve): De hiszen engem nem fog a mama koplaltatni! Mert, ha ő nem akar hozatni vacsorát, majd fizettetek a gavallérommal.

Mama: Elhallgass, te kis szemtelen! Takarodj aludni! Ne keresgélj, nincs ott ugy se semmi!

Jolán: De biz' van! Egy darab sajt, meg kenyér és egy fél alma is! Nesze, Margit! Megállj csak, még egy kis darab kolbász is maradt, a mit délelőtre tettem el magamnak, hogy az iskolába vigyem magammal.

Mama: Jobb lenne tanulni az evés helyett!

Jolán: Mens sana in corpore sano — mondja valamelyik klasszikus.

Mama: Mit tesz az? De baj is, mikor az ember maga nem járt gimnáziumba, a leánya meg gimnazista.

Jolán: Mit tesz? Azt, hogy az embernek egészségesnek kell lenni, hogy tanulhasson és ennie kell, hogy egészséges legyen.

Margit (falatozni kezd): Ej, de jól esik!

Jolán (előhozza a kolbászt is): Nesze! Fokhagymás ugyan, de most már ugy sem érzi meg senki.

Margit: Nagyszerű! Többet ér, mint az egész bál! Istenem, milyen butaság is ez a bálozás! Három hétig éjjel-nappal dolgozni egy ruhán, hogy egy éjjel azután tönkretegyük.

Heltai Ferencz egységes nagy központi pályaudvar építését kívánja. Sürgősnek tartja a *Budapest-brassói gyorsvonat* beállítását, valamint a vasutasok anyagi helyzetének mielőbbi javítását.

A vitát holnap folytatják.

TAVIRATOK.

Ováció Viktória királynőnek.

London, márczius 7. (Saját tud. táv.)
Viktoria angol királynő holnap *Londonba* érkezik. A királynőt óriási óvációval fogadják s a fogadásra nagy előkészületeket tesznek.

A pestis.

London, márczius 7. (Saj. táv. táv.)
A Times-nak jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Egy Rosarióból érkezett szállítóhajón egy pestis-esetet konstatáltak. — A hajót vesztegár alatt tartják.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 7.

A mai nap hirei határozottan kedvezőtlenek az angolokra.

French tábornok lovassága támadást intézett egy bur vonatcsapatra, de erős vereséget szenvedett, s vissza kellett vonulnia. — Általában a bur hadak mindjobban elsáncolják magukat, s míg az angolok a legnagyobb nehézségekkel küzdenek az előnyomulásban, éjt s napot egybefogva, dolgoznak védelmi műveiken.

A Fokföldön a fölkelés egyre nagyobb arányu. Ma két kerület hirdette ki, hogy Oranje-hoz csatlakozik. A fölkelő afrikanderek az angolok ellen táborba szálltak.

Mindezek mellett komoly nemzetközi komplikációktól tart Anglia. Közvetlenül Ázsiában fenyegeti a veszély, amelynek megelőzése végett már a gyarmatok kormányaihoz felhívás ment, hogy újabb hadakat állítsanak ki a háboru számára. Forma szerint ugyan Afrika harcmezeire kéri a kormány a további sereg-

Az ügyvéd ur teát főz, lakótársa meg a cukrot keresi elő.)

Réthey: No, ezt a bált is végigrobotoltuk!

Váry: Az ám! De talán nem eredménytelenül! Mondd csak, Pista, a Merti Margiték csakugyan olyan jól állnak?

Réthey: Persze, hogy jól. Az öreg birja magát úgy negyvenötvenezer forintig. S csak két leánya van. A másik kis fruska még. A leánygimnáziumba jár.

Váry: Szébb, mint ez a Margit.

Réthey: Mit akarsz, elég csinos az.

Váry: Ötvenezer forinthez elég csinos lenne, de husz-huszonötezerhez nem elég csinos. Azt hiszem, neked is azért nem kell!

Réthey: Dehogya! De lásd, beláttam, hogy sem ő nem szeret engem eléggé, sem én őt! Hát jobb lesz végét vetni ennek a dolognak!

Váry: No én lekurizáltam a kis nénit! Gondolom, hogy ábrándozik most rólam! Aligha tud aludni! A feje tele lehet az én sok számár bókommal! Álom aligha jön a szemére! Maga előtt látt engem, hallja a szavamat, érzi a lehelletemet! Szegény kicsike! Szinte sajnálom, hogy úgy belém háborodott!

Réthey: Hát nem tetszik neked?

Váry: Feleségnek elvégre elég jó lenne! A szeme ugyan olyan, mint a tengeri nyulé, de az nem baj! Csak a pénz lenne több! Eh, de manapság, ebben a szűk világban, ez is valami. S ha más nem akad, ez is jó lesz.

Réthey (levetzi a teáskannát a gyorsfőzőről):

Váry (átmegy a másik szobába.)

Réthey (egyedül): Szegény fíu! Becsapom ugyan, de én kimenekülök. Különben ő is majd menekülhet, ha megtudja, hogy semmijük sincs.

kiegészítést, tényleg azonban ez a bizonytalan jövőre való készülődés már.

A nemzetközi bonyodalmak lehetőségét megerősíti egyebekben az is, hogy a *Times*, amelynek a külpolitikában való jól értesültsége köz tudomás, mai cikkében nagyon erősen hangsúlyozza, hogy a hatalmak feltétlenül semlegesek kell, hogy maradjanak, mert nem akarhatnak világháborút a délafrikai helyébe. — Alkalmoszerűség nélkül nem bolygatta volna a *Times* ma ezt a kérdést.

Mai távirataink a következőket jelentik:

London, márczius 7.

A *Times* mai cikkében a következőket írja: Soha a háboru kitörése előtt az angol nép ellen nem nyilatkozott meg úgy az idegen népek féltékenysége és gyűlölködése, mint most. A külföldi ujságok állandó kárörvendése nem haragra lobbant bennünket, hanem bámulatba ejt. A most mult hónapok alatt felnyitlak a szemeink s nem könnyen fogjuk felejteni a fájdalommas leczkét, a melyben részünk volt. Sokat nem beszélünk erről, de gondolatunkba vessük és jövőndő politikánkban majd irányadóul tekintjük. Jól tudjuk, mennyi az értéke azoknak az állandóan hangoztatott patetikus szavaknak, melyekkel a burok ügye mellett állást foglalnak a külföldön. Egy ujjával sem fog azért nekik segíteni senki, a hatalmak korrekt állásfoglalása azt bizonyítja, hogy egyetlen államférfiu sincs, aki felelősséggel teljes állásában az angolok délafrikai háborujából világháborút akarna csinálni.

London, márczius 7.

Az angoloknak Oranje szabadállamban való előnyomulása mind nagyobb nehézségekbe ütközik.

Csak most tudódott ki, hogy a burok annak idején elfoglaltak egy angol szállítási vonatsozlopot. Ez okozta az angol seregnek beállott nagy hiányokat, a melyek annyira fejlődtek, hogy legutóbb már a lovaknak szánt zabdarát osztották ki a legénység táplálékául.

Erthető ily körülmények között, hogy a loállomány megdöbbsentően gyengül, száz számra pusztulnak a lovak.

London, márczius 7.

French tábornok lovassága fürkésző utja alkalmával a Modder-folyó éjszaki partján egy bur szállító csapatra bukkant. Egy üteggel megtámadták a burokat, ezek azonban rejtett helyről oly nagy tömegben törtek elő, hogy *French* lovasainak vissza kellett vonulniok.

A burok nagy gonddal sáncolják el magukat s több kopját megerősítettek.

London, márczius 7.

A háboru folytatásának szándékára vall az a körülmény, hogy az angol kormány a gyarmatosokat ismét felszólította, hogy katonákat küldjenek.

A kanadai kormányzó válaszában arról értesítette a londoni kormányt, hogy szükség esetére még 12000 embert képes a harctérre küldeni s e mellett a bermudai helyőrségeket is elláthatja.

Általában azt hiszik, hogy a kormány azért kér újabb csapatokat a gyarmatoktól, mert Ázsiában komoly komplikációktól tart.

Fokváros, márczius 7.

A *prieskai* és *kenhardi* kerületek ma proklamációt bocsájtottak ki, a melyben kinyilatkoztatják, hogy ők Oranje szabad-

államhoz tartoznak. A lázadó afrikanderek száma háromezer. Ezek Carnaword felé utban vannak az angolok ellen.

London, márczius 7.

Roberts lord táviratozza *Ostfonteinből*, hogy a burokat a Modderfolyótól éjszakra négy mértföldnyire megtámadta. A burok a nem várt támadásra visszavonultak. Az angolok az összes dombokat elfoglalták.

Vádindítvány

az osztrák kormány ellen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 7.

A Reichsrath ma alelnököt választott. Erre az alkalomra a birodalom minden tartományából nagy számmal gyűltek össze a képviselők, mert az alelnök-választást nagyfontosságú ténynek tartják politikai szempontból épp úgy, mint a parlamenti tárgyalások formája szempontjából.

A nyilvános ülés előtt a lengyel-klub értekezletet tartott. Itt állapították meg, hogy milyen álláspontot foglaljanak el a választásra nézve. Több hozzászólás után elhatározták, hogy üres szavazó czédulákat adnak be.

A Reichsrath ülése avval kezdődött, hogy a kormány törvényjavaslatot terjesztett be az állami inség-kölcsön visszafizetésének megkönnyítéséről és kivételesen indokolt esetekben teljes leírásáról.

Ezután áttértek az alelnök-választásra. 317 szavazatot adtak be. Ebből 163 jutott *Bradera*, 93 *Zacekra* és 61 üres volt. Az abszolút többséget tehát *Brade* kapta, akit a németek jelöltek az alelnöki tisztre.

Választás után következett a napirend főtárgya, a német néppárt vádindítványa a *Witteck-kormány ellen a 14. §-nak törvénytelen alkalmazása miatt*.

Kaiser szólalt fel először. Kijelenti, hogy *Witteck* személyét nem akarja sérteni, az neki igen rokonszenves, de azért kötelessége vádálá helyezését kérnie, mert a törvényt sértette.

Utána *Rieger* szocial-demokrata beszélt. Ennek beszéde közben csunya verekedés kerekedett a szocial-demokrata és keresztény-szocialisták között. Az utóbbiak ilyenforma szidalmakat ordítottak:

— Ti zsványok! Hazudtok! Ti vagytok a hazug párt!

Bielochlawek a tüntetőket ki akarja löketni.

Rieger: Elnök ur, sziveskedjék kényszerubbonyt huzatni rá!

Stransky: A vád alá helyezési indítvány csak szemfényvesztés. *Kaiser* kijelentette, hogy rokonszenvez a *Witteck* kormányval. Igaz ember nem rokonszenvez avval, a kit gazembernek tart. Előbb ebédre hivatja magát *Kaiser*, azután meg be akarja csukatni *Witteck*et. Ezt nem lehet. Vagy így, vagy úgy, de nem két-felé tessék hajladozni.

Óriási zaj kísérte ezt a beszédet. Dobogás és padverés a szokásos méretekben helyezkedett el a napi botrány keretében. A Ház a vádindítvány tárgyalását folytatja.

bajusz és szakáltalan matróz, volt tiszthelytesről van szó, a kit országosan köröznek. A leírása szerint magyarul, németül, angolul tisztán beszél és rendszerint jóhiszemű emberek becsapásából él.

Dörner és társának terve ez alkalommal nem sikerült. Mert világos, hogy a családok úgy tervezték a dolgot, hogy mikor a herceg a végrendeletet kapja: pillanatnyi pénzzavarról fog panaszkodni, amiből Müller Salamon készségesen fogja kisegíteni pár száz vagy ezer forinttal.

Becsületbeli ügyek a politikában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 7.

A szenzációk fája a legdusabb virágokat hajtja, s mentől mérgesebb ezek lehelle, annál buzgóbban szaggatják őket mindenfelé. Politikai affékról lévén szó, természetesen a képviselőház az a központ, a hol minden történik, s a hol mindent tudnak, ami történik, — sőt annál is sokkal többet.

Ez a több az, ami a képviselőket és általában a hírlaptudósítókat foglalkoztatja. Minden percben egy-egy újabb hír, újabb részlet kerül forgalomba. Itt elmondják, amott kibővítik, harmadik helyen módosítják, míg végre kiszivárogozik imitt-amott valami pozitív hír, halomra döntvén sok rejtelmes mesét — és anyagot adván nem kevesebb ujnak.

A levegőben párbajok uszkálnak. Az egyik holnapra meg is lesz: ez *Dienes Márton* és *Holló Lajosé*. A másikhoz — *Bánffy Dezső* báróhoz — meg „partner kerestetik.” A rágalmazó hír szerzőjét radikális eszközökkel keresik, de eddig még nem jelentkezett.

A képviselőház folyosója csupa mozgalom. Odabent a tárgyaló teremben alig akad az a negyven ember, akire a tanácskozáshoz szükség van, kint a folyosón szavazáshoz akár kétszeresen elegenden vannak. Zugva, zsigongva beszélnek. Hogy miről, az itt következő tudósítások mondják el.

Bánffy keresi a rágalmazóját.

A *Veterland* mai száma közli *Gajári Ödön* és *Daniel Gábor* táviratát a helyreigazító nyilatkozattal együtt. Az egészből csak azt a személyes érdekű passzust törölték, a melyben a beküldő meg nem nevezése esetére a szerkesztőtől követelnek fegyveres elégtételt *Bánffy Dezső* zárára. — A hír beküldőjét azonban most sem nevezte meg a szerkesztőség.

A két segéd arra az álláspontra helyezkedett, hogy egyelőre keresni fogják a szerzőt, még pedig oly módon, hogy ha abban egy makulányi gentlemanség van, okvetlenül jelentkeznie kell. A módszer igen eredeti, s nem nélkülözné a magasabb humort sem, ha nem ilyen közönségesen csunya ügy kényszerítette volna *Bánffy* megbízottait alkalmazásba vételére.

Kiállott *Gajári* a Ház folyosójára s nagyobb képviselői és hírlapírói csoport közepén így beszélt:

— Ugyan kérem, nem tudnának az urak utbaigazítást adni az iránt, ki volt az a ember, a kitől a *Veterland* ismeretes közleménye származott? (A pontok helyén olyan jelzőt kapott a derék ur, a melyet kinyomtatni bajos volna.)

A kérdésre senki sem tudott felelni. Csupa „nem” volt a válasz. Erre tovább ment *Gajári* s a következő csoportot kérdezte meg. A hogy így haladt a folyosón, szemközt jött épen *Polónyi Géza*, a ki akkor érkezett a Házba. Őt is megkérdezte, nem ismeri-e a rágalmazót? Egész halom meggyalázó kifejezést mondott az

ismeretlenre és a körülötte volt képviselők figyelve lesték *Polónyi* ábrázatát, hogy fogadja ezt. Ha köze van a *Veterland* cikkéhez, meg kell rajta látsania. De *Polónyi* egész joviális képpel hallgatta végig *Gajári* szidalmait, s csak mikor utólag értesült, hogy minek köszönhette a neki tartott privát előadást, akkor bosszankodott meg nagyon és tiltakozott a meggyanúsítás ellen.

Rakovszky Istvánt is megkérdezte *Gajári*, hogy ismeri-e a *Vaterland* tudósítóját, s felszólította, hogy ha igen, nevezze azt meg. Erre *Rakovszky* így felelt:

— Kinyilatkoztattam már, hogy nem én irattam. Ugy gondolom, hogy tudom ki írta, de nem mondom meg.

Gajári elhatározta, hogy folytatja a nyomozást tovább. Az illetőnek tudnia kell ezt, hallania kell a meggyalázást, a melyben érdeke szerint van része, s ha némi árnyalata van benne az uri embernek, jelentkeznie kell. Ha nem, — akkor nem is érdemes vele foglalkozni. Ez esetben *Bánffy* báró egy nyilatkozattal befejezettnek mondhatja az ügyet.

Bánffy Dezső segédei ma egy újabb nyilatkozatot is tettek közzé. Miután *Gajári* tegnap oly értelmű kijelentést tett, hogy a választási kasszára vonatkozó állítás két ember ügye: *Bánffy* és *Szell Kálmáné*, a *Vaterland*-hoz intézett czáfolóiratot sokan olyannak tekintették, mint a mely *Szell Kálmán* nyilatkozata is. *Gajári* és *Dániel* kijelentették erre vonatkozólag, hogy a sürgönyt nem mutatták *Szellnek*, a kinek tudomása sem volt arról. A nyilatkozatért egyedül *Bánffy* és ő kettő, mint segédek felelősek.

A néppárt vádindítványa.

Hogy honnan eredt mégis a szentes rágalom, a melynek szerzője az ismeretlenség hasznos homályában bujkál, azt nyilvánvalóvá teszi a helyen felül, a hol nyomdafestékre méltatták, az, hogy kik igyekeznek azt felhasználni.

A néppárt az, a melyik a *Vanterland* közlését további politikai skandalumra kiaknázni igyekszik. Holnap, vagy holnapután értekezletet tart a párt, s itt egyik tagja indítványozni fogja, hogy a párt nevében a képviselőház nyílt ülésén vád alá helyezési indítványt terjesszenek *Bánffy* báró ellen. Az indítvány természetesen zárt ülésen kerülne tárgyalásra.

Hir szerint a függetlenségi párt egy részén szintén van hasonló irányu mozgalom. Természetesen azon a részen, a hol most minden alkalmat szívesen kiaknázának, hogy a zab-ügyről eltereljék a figyelmet. Szóval *Ugron* urék vállalják a néppárttal a szövetséget, s hogy azt maszkirozzák, szokott modorukban úgy nyilatkoznak, hogy a függetlenségieknek a csoportja nem szolidaris velük, a mely a mult obstrukció idején *Bánffy*hoz hajlott.

Oh szent *Ugron* Gábori naivitás, amely azt hiszi, hogy ezen a szítán se lát át az ország közvéleménye . . .

A Dienes-Holló párbaj.

Holló Lajos tegnap este provokáltatta *Dienes* Mártont, az *Egyetértés* felelős szerkesztőjét. *Dienes* ma délelőtt nevezte meg segédrit *Olay* Lajos és *Komjáthy* Béla orsz. képviselők személyében.

Dienes segédei a képviselőházban rögtön megakarták kezdeni a tárgyalást, azonban *Holló* segédei közül csak *Ivánka* Oszkár volt jelen, *Bethlen* Bálint gróf nem jött el az ülésre, így *Ivánka* egyszerűen tudomásul vette, hogy *Olay* és *Komjáthy* lesznek *Dienes* segédei.

A képviselőház folyosóján hire járt, hogy *Holló* ama mód miatt, a hogyan az *Eötvös-Holló* affért befejezték, segédeit azzal bizza meg,

hogy *Dienes*től egyelőre magyarázatot kérjenek. *Dienes* azonban segédeinek csak arra adott megbízást, hogy megállapítsák azt a fegyvert, a melylyel az ügy elintézését nyerjen. *Dienes* pisztoly párbajt kívánt, mert jobb kezének hüvelyk ujján zuzott sebe van, azonban karddal is késznek nyilatkozott megvívni, ha ellenfele így kíváná.

A segédek tárgyalásai a kezdetben mutatkozott nagy ellentétek daczára is eredményre vezettek, s megállapodtak, hogy karddal intézik el az ügyet. A párbaj holnap délelőtt lesz meg.

MULATSÁGOK.

(=) A kerékpár-klub estélye. Szégyenletében eltűnt a bőjti hangulat ma este a Millennium sörcsarnok külön terméből, hol az aradi kerékpár-klub családias jellegű mulatságát rendezte. Az estély *Kormos* Sándor humoros felolvasásával kezdődött. A felolvasó, ki különben a klub agilis titkára s az estélyek mindenkori rendezője, a kerékpár-klub beléletéből merítette kacagató, ötletes felolvasásának tárgyát. Ezután a már előnyösen ismert *gyermek-zenekar* lépett fel újabb sikert aratva, majd pedig *Tedeschi* Viktor, a klub tiszteletbeli elnöke osztotta ki buzdító szavak kíséretében a mult évi tura-dijakat. Végül tánc következett, melyen a következő hölgyek voltak jelen: *Feszler* Károlyné, *Ruzsonyi* Endréné, *Schannen* Lajosné, *Krausz* Samuné, *Schlezinger* Lipótné, özv. *Hammer*né, *Nádlér* Lajosné, *Daimel* Lajosné, *Krebsz* Gyuláné, *Dóka* Mariska, *Hammer* Mariska. A jó konyháról *Braun* és *Schuch* vendéglősök gondoskodtak.

(=) Purimbál Gurahanczon. Gurahanczon a „Hungária” szálloda nagytermében, márczius hó 18-án, a gurahanczi izr. imaház berendezése czéljaira, az orosházai első zenekar közreműködése mellett zártkörű purimbált rendeznek. A rendezőség a következő tagokból áll: *Krausz* Simon, *Scheer* Gyula, *Moskovitz* Mór, *Weisz* Ignác, *Schwartz* Sámuel, *Schiller* Mór, *Scheer* Ede, *Czucker* Ferencz, *Weiszberger* Mór. Belépő díj: Személy-jegy 3 kor. családijegy 5 kor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

A vendéglősök és kávésook estélye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 7.

Annak a nagyfontosságú kongresszusnak, melyet a magyar vendéglősök országos szövetsége megalakulására tartanak meg Aradon, volt kedélybeli előkészítője az a páratlanul jól sikerült estély, melyet ma tartott meg az aradi vendéglősök és kávésook ipartársulata. Az estély a Központi-szálló nagytermében folyt le, hol a magyaros demokrata érzés egyesítette az ott megjelenteket s adott fényt, derít, meleg szeretettel áthatott érzést a szívekbe. Polgárságunk színe-java eljött a vendéglősök és kávésook estélyére, hol nem hiányzott a virágos hangulatot keltő dísz sem, a megjelent nagyszámu hölgyek közönség.

Este 8 órakor vette kezdetét az estély nagyszabású bankett alakjában. A fehér asztal-csoport főhelyén *Nagy* Lajos, az aradi vendéglősök és kávésook ipartársulatának elnöke ült, körülötte foglaltak helyet: *Schor* Albert a társulat diszelnöke, *Barabás* Béla országgyűlési képviselő, *Kristyóry* János tiszteletbeli tagok, *Müller* Károly, *Huzó* István alelnök, *Szilvássy* László dr. a társulat ügyésze, *Glück* Károly, *Dömötör* László, *Nagy* Kálmán, *Klapok* Alajos, *Endes* Dániel, *Bisztriczky* József, *Fejér* Gyula, továbbá az aradi kávésook és vendéglősök majdnem teljes számmal, a pinczér-egylet választmányának tagjai és még sokan.

A bankett sikerült rendezése, a jó konyha

és a figyelmes meglepetések Nagy Lajos elnököt dicsérik. Az asztalok szép díszítését *Uhrin* Andor végezte. Mindez hozzá járult a jó hangulat emeléséhez, melynek következménye volt a sok szellemes tósz.

Az első felköszöntőt Nagy Lajos elnök mondta s a hölgyeket, a társulat tagjait, valamint a megjelent vendégeket éltette.

Schör Albert díszelnök Barabás Bélára, Müller Károlyra és Kristyóry Jánosra üritette poharát.

Kristyóry János szellemes beszében párhuzamot von a városok előrehaladottsága és a vendéglős, kávé ipar között. Ugy látja, hogy Arad nagyvárosias hírnevét sokban a nevezett ipartársulatnak köszöni. Emeli poharát a derék társulat előrehaladására és boldogulására.

Szilvásy László dr., mint a társulat ügyésze és titkára szólal fel. Örül, hogy mint ilyen éppen a legutóbbi három év mozgalmas időszakában működhetett. Tanuja volt Debreczenben a *pincesz-nyugdíjalap* megteremtésének, mikor negyedóra alatt 160.000 forintot adtak össze e célra. A három éves időszakba esik a *pincesziskolák* felállítása s most van alakulóban a harmadik nagy vívmány: a *magyar vendéglősök országos szövetsége*. Emeli poharát a megalakulást létrehozó kongresszus sikerére s arra a lelkesítő dologra, hogy ezt a kongresszust éppen *Aradon* tartják meg.

Barabás Béla dr. őszintén, nyíltan akar beszélni. Emlékezetben a régi időkbe száll vissza, mikor még nem beszéltek szállodákról, hanem kocsmárosok, csárdás gazdák léteztek. Arról a régi, kedves multról beszél, melyről *Petőfi* oly szépen dalol, arról beszél, itt a fényes vendéglői teremben, hol együtt látja a multat és a jelent: Schör Albert az egykori elnök és Nagy Lajos a jelenlegi elnök személyében. A multról eszébe jut a boldog állapot, mikor még ő volt a titkára a társulatnak, mikor deputációba mentek fel Pestre, mert a fogyasztási adót egy krajczárról kettőre emelték. Mily diadal volt, mikor sikerült az egy krajczáros adót visszavívni. Milyen más idő van most. Keserves gonddal, fáradságos munkával kell a vendéglősöknek, a kávéosoknak megküzdniük létükért. S a gondteli életet csak egy dolog édesíti meg, az *összetartás*, az együttes érzés, mely a jövő boldogulásra vezet. Erre az összetartásra, a demokratikus szellemre, melyet itt lát a mai társaságban, s mely a jövő igazi biztosítéka, erre üriti poharát.

Müller Károly humoros hanggal kezdte tószóját, melyet általános kaczagással kísért a társaság. Majd ügyesen komoly hangot váltott és hangsúlyozta a vendéglősöknek és kávéosoknak Arad kulturális haladását elősegítő érdemét, mely oda vitte a várost, hogy a két iparban alig-alig áll Budapest mögött. Élteti azt, ki ebben a törekvésben utmutató: Nagy Lajos elnököt.

Huzó István alelnök a *sajtó* képviselőire s a lelkes szónokokra mond hosszas, meleg hangú köszöntőt.

Sokan beszéltek még ezután a kedélyes, demokrata hangulatu levegő lelkesítő hatása alatt, majd Albert Péter és Kis Jancsi bandája csárdásba kezdett s megkezdődött a táncz, melyen a következő hölgyek vettek részt:

Andrádi Mariska, Földesi Lajosné, Grünwald Simonné, Kovács Istvánné, Kmetykó Lajosné, Kmetykó Jánosné, Lübeck Hermanné, Lévai Ferenczné, Mayer Károlyné, Propper Lajosné, Pavlovitsné, Rossi Pálné, Stribernyi Jánosné, Sziklai Adolfné, Szűsz Frigyesné, Striffler Józsefné, Sebessy Ferenczné, Streidt Ferenczné, Schör Sarolta (Temesvár), Schör Teréz, Szilágyi Jakabné, Szabó Györgyné, Vaszi Györgyné, Zermann Andrásné.

TANÜGY.

(—) **Uj ovoda.** A városi közigazgatási bizottság mai ülésén jelentette be *Varjassy* Árpád tanfelügyelő, hogy *Varga* Ilona áll. gyermek menedékház vezetésére engedélyt nyert. A menedékház a Kossuth-utca 29. szám alatt van.

Öngyilkos főreáliskolai tanár.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 7.

Egyik fővárosi szállodában ma reggel öngyilkosságot követett el a főváros tanári karának egy érdemes tagja.

Tegnap este 8 óra tájban egy elegánsan öltözött, jól táplált ur érkezett a London szállodába s szobát kért. A második emeleten a 28-ik számú szobát adták neki, melyet azonnal el is foglalt. A vendégkönyvbe a következőket írta bele:

*Gerő Viktor főreáliskolai tanár.
Lakik Ujpesten.*

Amint szobáját elfoglalta, magára zárta az ajtót s leveleket írt. Munkájában többször zavarta a szobaleány, aki amikor harmadszor kopogtatott az ajtóján, hogy be akar menni ágyat vetni, Gerő kiszólt neki:

— Nem kell. Majd megvetem magam.

Ma reggel fél hat óra tájban lövés dördült el a 28. számú szobában. A személyzet berröghant a szobába, melynek ajtaja már nem volt bezárva. Ott feküdt az ágyon, vértől elborítva Gerő Viktor, az ágy mellett a szőnyegen revolver feküdt. Az öngyilkos fejéhez szoritotta kezét, melyből patakzott a vér

— Víz, hörögte, vizet!

Adtak neki, mire újra feljajdult:

— Nem tudtam meghalni! Adjátok ide a a revotvert. Nem látok, nem látok!

A megrémült személyzet nem mert hozzányulni mindaddig, míg a mentők nem jöttek. Konstatálták, hogy a golyó fejébe furódott s a sérülés életveszélyes. A sebet hevenyében bekötötték s az öngyilkost elvitték a Rókus kórházba. Ott nyomban megvizsgálták az orvosok s szörnyű felfedezést tettek: *Gerő Viktornak kicsurgott mind a két szeme.* A szerencsétlen ember most a halállal vívódik.

Gerő Viktor 49 éves volt, huzamosabb idő óta működött már mint a kémia, algebra és mértan tanára a Markó-utcai főreáliskolánál. Tizenkét év előtt nősült meg, négy gyermek atyja. Három év óta Ujpesten lakik családjával, onnan jött be tanítani naponta.

Gerő Viktor öngyilkosságának éjjelen *hét levelet* írt, melyeket a szoba asztalán hagyott. A levelek közül három nyitott négy levél borítékát lepecsételte. A nyitott levelek közül a rendőrségnek szólott az egyik, melyben megírja kilétét s kéri, hogy holttestét fel ne boncolják. A másikat a markó-utcai főreáliskola igazgatójához, Hoffer Károlyhoz intézte. A harmadik nyílt levél egy barátjának szólott. Egyikben sem írta meg öngyilkosságának okát, ezt bizonyosan a zárt levelekben magyarázza meg, melyeket nejéhez és rokon-ságához intézett.

Az öngyilkos zsebeiben 29 korona készpénzt és értékes ékszereket találtak.

A szerencsétlen tanár déltájban eszméletre tért. A rendőrség kiküldöttje ekkor kihallgatta.

Gerő elmondotta, hogy rettenetes anyagi zavarokkal küzdött hosszú idő óta már. Végre is elveszítette lelki egyensúlyát, nem látta

többé célját a küzködéssel teljes életnek és a halálra szánta magát.

A vallomás után ismét eszméletét vesztette. Az orvosok úgy vélik, hogy a golyó a homlokcsonton megcsuszott és körülfutott a fejben a nélkül, hogy az agyvelőt érintette volna. A szemidegeket azonban teljesen szétromcsolta, úgy, hogy ha felépülne is a szerencsétlen ember — a mi nincs kizárva — örök időkre vak marad.

Katonakinzó százados.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 7.

A Salzburg melletti *Reinsberg* községben öngyilkos lett ma *Ondracsek* Venczel, a 95-ik gyalogezred századosa. Felakasztva találták, fején egy széles lösebbel.

Ondracsek százados öngyilkosságával szoros összefüggésben van egy ma délutáni *esküdszéki tárgyalás*. — Az öngyilkos százados ugyanis az insbrucki hadtestparancsnokság utasítása folytán becsületsértési pert indított *Freisinger*, a *Salzburger Tagblatt* felelős szerkesztője ellen.

A Salzburger Tagblatt mult év augusztus havában egy felső-ausztriai kisebb újságból egy hirt vett át, mely a katonaságnál most folyó rettenő kizásokról és különösen Ondracsek kapitány rémtetteiről beszélt. A cikk szerint Ondracsek százada egyik katonáját, ki a kaszárnyaárístimot megszegte, 2 napi szigorított fogságra és naponkinti 4 órán át tartó kikötésre ítélte. A katona azonban, aki gyenge ember volt, már a kikötés első órájában eszméletét veszítve összerogyott és a kiállott kinok következtében nemsokára meghalt.

E miatt az újságok roppant hevesen és élesen támadtak Ondracsekre, ~~kinél, nem az~~ első eset volt, hogy legényeit ~~vérig~~ kínozták. Az ezred-parancsnokság erre — hivatkozással az osztrák sajtótörvény 9-ik paragrafusára — hivatalos helyreigazítást tett közzé a Salzburger Tagblatt-ban, de egyszersmind utasította Ondracseket, hogy a nevezett lapot, illetve annak szerkesztőjét perbe fogja.

Ondracsek százados ügye azonban nem maradt a Salzburger Tagblatt hasábjain. Felkerült az a Reichsrathba is, a hol egy képviselő ebben az ügyben sürgős interpellációt intézett a hadügyminiszterhez. A hadügyminiszter válaszában elferdítettnek minősítette a Salzburger Tagblatt híret.

Freisinger szerkesztő azonban nem hagyta annyiban a dolgot. Lapjában egy nyilatkozatot tett közzé, melyben késznek nyilatkozott állításainak valódiságát az esküdszéki tárgyalás folyamán bebizonyítani és így ebbe az ügybe teljes világosságot hozni.

Az esküdszéki tárgyalást azonban megátolta ma *Ondracsek* százados hirtelen halála.

A félbeszakadt esküdszéki tárgyalást mindezek dacára megtartják kedden, melyben *Freisinger* nemcsak híre valódiságát fogja bebizonyítani, hanem hiteles adatokkal fog szolgálni arra nézve is, hogy az alantas katonai hatóságok *hamis jelentéseket* terjesztenek felebbvalóik elé.

HIREK.

— **Beles János közjegyző.** A hivatalos lap mai száma hozta, hogy az igazságügyminiszter *Beles* Jánost, a radnai kerület országgyűlési képviselőjét, aradi közjegyzővé nevezte ki. A kinevezés híre városszerie őszinte örömet keltett, megczáfolván ama czélzatosan terjesztett híreszteléseket, mintha egy második román

nemzetiségű közjegyző kinevezését Aradon nem fogadnák szívesen. Beles János azok közé tartozik, akiket mindenki szeret. Az országgyűlésen és szűkebb hazájában, Aradon barátai voltak csupán, a kik szeretetreméltó modoráért, törhetlen becsületességéért szerették. Közjegyzővé való kinevezését Kornai Károly halála után mindenki természetesnek tartotta, de később anyai pályázó akadt az állásra, hogy a kormány jónak látta várni a kinevezéssel. Ma végre eldőlt a dolog, és pedig úgy, ahogy legjobban szeretik Aradon. Beles kinevezetésével üresedésbe jön a radnai kerület mandátuma, melyre, mint hirlik, két szabadelvű párti és egy függetlenségi jelölt pályázik.

— **Uj regényünk.** M. E. *Braddon*, a hirneves angol író szenzációs bűnügyi regényét befejezve, lapunk mai számában *Egy orvos életről* cím alatt új regény közlését kezdjük meg, a mely vig irányánál, tréfás fordulatainál fogva hisszük, hogy szintén meg fogja nyerni a közönség tetszését. A regény *Hevessi Jenő*, a jónevű író tollából került ki s erős magyarsággal, érdekesen van megírva.

— **Ferencz Ferdinánd Rómában.** A római hírlapok értesülése szerint *Ferencz Ferdinánd* főherceg az örökvárosban tartózkodik. Mint tudósítónk táviratozza, a trónörökös *Burian* gróf név alatt rejtőzködik. Állítólag *Chotek* gróf is Rómában van. A trónörökös holnap magánhallgatáson fogadja a pápa. — Bécsi jelentés ezzel ellentétben azt tudatja, hogy *Ferencz Ferdinánd* Meránba utazott.

— **Magyarok a pápánál.** *Rómából* távirják: A görög katolikus magyarok hódoló zarándokmenete előre nem látott akadályok szerencsés leküzdése után tegnap márczius 6-án délután 5 órakor lelkesedéstől elragadtatva a szent városba érkezett. Szerdán fogadja a pápa a magyar zarándokokat.

— **Márczius tizenötödikét** nemcsak Aradon, de a megye több községében is fényesen készülnek megünnepelni. *Borosjenőn* már összeállították a programot, mely szerint a szép ünnep végbe megy. Ez a következő:

1. Délelőtt 10 órakor énekes istentisztelet a róm. kath. anyaszentegyházban.
2. „Szózat“, éneklí a gyermekkar.
3. „Szabadság“ Petőfitől, szavalja *Geyer* H. Viktor ur.
4. „Ünnepi szónoklat“ tartja *Schwiegl* Gyula ur.
5. „Hymnus“ éneklí a gyermekkar.
6. Este 7 órakor fátylós menet zenével.
7. Zárbeszéd, tartja *Rottár* Sándor ur, az állami iskola épülete előtt.
8. Este 8 órakor társas vacsora az Arany-szállodában.

Nagybuttyinban márczius 15-ének előestéjén fátylósmenetet rendeznek. Az ünnep napján lesznek alkalmi szavalatok, beszéd, ének, este pedig a Korona-szállóban társasvacsora.

— **Stefánia apanázsa.** Az özvegy trónörökös apanázát végre rendezték. *Stefánia* eddigi évi járadékának felét, vagyis százhuszonezer forintot kap az udvartól jövőben, ami egyébként nem sokkal kevesebb a régi összegnél, mivel *Stefániának* amabból udvartartása költségeit is fedeznie kellett. A főhercegnő cím kérdése egyelőre függőben maradt. Erzsébet főhercegnő édes anyja esküvőjén nem lesz jelen, mert az esküvő előtt pár nappal visszatér *Miramareból* Bécsbe.

— **Liptómege alispánját fölfüggesztették.** Szigorú vizsgálatot indított meg a belügyminiszter Liptó vármegyénél s a vizsgálatnak már meg van az első súlyos eredménye: *Palugyay* Gyulát, Liptómege alispánját fölfüggesztették állásától. A belügyminiszter megbízásából *Kaffka* László belügyminiszteriumi

osztálytanácsos, mint tudva van, nemrég megvizsgálta Liptó vármegyében a közigazgatás ügykezelését s a napokban visszatérván Budapestre, jelentést tett a belügyminiszternek. Kétségkívül ezzel a jelentéssel van összefüggésben a miniszternek az az intézkedése, melylyel *Palugyayt* hivatalától fölfüggesztette. Amint hire jár, további rendszabályok is fogják követni ezt az intézkedést. Azt beszélnek nevezetesen, hogy *Kubinyi* Hugót, Liptómege rózsahegy kerületének a főszolgabíróját nyugdíjazni fogják.

— **A csárdás diadala.** A magyar szivek megdobannak, a magyar büszkeség megnő erre a hirre, melyet *Salzburg* városából ír nekünk lapunk egy ott tartózkodó barátja, ki azelőtt *aradi* ember volt. Tiszti estélyt rendeztek *Salzburgban* s ezen diadalmas, mindenek fölébe emelkedő sikert aratott a legszebb táncz, a mi tánczunk: a *csárdás*. Az estélyen, mely hangversenyyel és színpadon bemutatásra kerülő tánczokkal volt egybekötve, jelen volt *IV. Henrik* toscánai nagyherceg családjával, *József Ferdinánd* főherceg, két tábornok, ezredesek és más katonai méltóságok, a *salzburgi* helytartó és sok polgári előkelőség. A színpadon több tánczot mutattak be, melyek utolsó száma *csárdás* volt. *Goics* Sándor hadnagy járta ezt egy volt magyarországi, most már nyugdíjazott alezredes leányával. Óriási hatást ért el a tüzes magyar táncz a közönség között, az említett előkelőségek, de különösen a nagyherceg fáradhatatlanok voltak a tapsolásban. Midőn a tánczoló pár átcsapott a frissbe, a színpadon tartózkodott műkedvelők: előkelő hölgyek és katonatisztek szintén járni kezdtek. Igaz, hogy kissé ügyetlenül tánczoltak, de annyi lelkesedéssel, hogy ez a legszebb dicsérete vált a mi csárdásunknak. Az estélyt rendező tisztikarban különben tizenhat magyar szolgál, a tüzértisztek között egy *Eszterházy* gróf van, a civilek között pedig számos a magyar. Egyszóval *Salzburgban* erősen hódít a magyarság.

— **Változás az anyakönyvi kerületekben.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök *Arad* vármegyében az *eleki* anyakönyvi kerülethez tartozó *bánkúti* pusztát a nagy-kamarási anyakönyvi kerülethez csatolta át, továbbá a *pankoti* kerületbe anyakönyvvezető helyettesé *Adelmann* András jegyzői irnokot nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Tüntetés Sima mellett.** A szentesi *Takakör*csmába tegnapra *Gálfy*, a *Sima* adjutánsa értekezletre hívta össze *Sima* Ferencz hivatalt, akik elhatározták, hogy a szolnoki fogházból a jövő héten kiszabaduló *Simát* Szentre érkezéskor a vasutnál *ünnepélyes fogadtatásban* fogják részesíteni. *Sima* hivatalt ez a fáradozása azonban hiábavaló. Igaz, hogy *Sima* a jelenlegi büntetését márczius 12-ikén kitölti, azonban már a szolnoki fogházigazgatóság megkapta az utasítást arra vonatkozólag, hogy *Simát* márczius 13-án délelőtt 9 órára a budapesti törvényszék elé állítsa, ahol is törvényt fognak fölőtte ülni a *Kirchbaum* kárára elkövetett sikkasztásért.

— **Szélhámós ál-ujságiró.** *Hild* Jakab állítólag volt lapszerkesztő, ki most is ujságirónak adja ki magát, országszerte nagy zsarolásokat visz végbe az utóbbi időben. A belügyminiszter ma körrendeletben hívta fel *Aradváros* figyelmét erre az urra.

— **Linder György nyilatkozik.** Tegnap közleményünkre vonatkozólag *Linder* György ma a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Néhány lap téves információk alapján kommentálja legutóbb lefolyt lovagias ügye-

met s hozzá olyatén színezéssel, a mely a valóságnak nem felel meg.

E téves híreszteléssel szemben kijelentem, hogy orsz. képviselői állásomról semmiféle affér miatt nem mondtam le. A legutolsó országos képviselőválasztások óta is megmaradtam állandó budapesti lakosnak, mint magánzó. Teljesen függetlenül élek családommal, én nem szenzáloskodom, pénzt senkinek nem szereztem és nem közvetítettem. Az a hir tehát, mintha én ügynökös-ködném, teljesen légből kapott, valamint az az állítás is, hogy lovagias afférem egy tüzérkapitánnyal ilyenmü kölcsönök közvetítéséből eredt volna.

A valódi tényállás az, hogy egy tüzérkapitány egy nyilatkozatomat magára nézve sértőnek találta, amiért elégtételt kért. Ezen alkalomból a két fél segédei becsületbiróságban állapodtak meg, mely a *Petrovics* Geraszim ur és köztem lefolyt ügyet s a *Bartha* Miklós urnak a Magyarország 1896. évi január 25-iki számában engemet érintő cikkét vette tárgyalás alá.

A becsületbiróság *Máriássy* János báró nyugalmazott altábornagy, főrendiházi tag elnöke alatt: *Magyar* Gyula cs. és kir. tüzérezredes, *Pasku* Sándor nyugalmazott m. kir. honvédezedes, *Schramek* Antal cs. és kir. őrnagy és *Kaas* Ivor báró, fölkért bírákból megalakulván, folyó évi február hó 25-én egyhangulag elismerte *satisfactio* képességemet.

A tüzérkapitány urral való ügyem pedig lovagias uton elintéztetett.

Ez a valóság.

Linder György, s. k.

— **Eljegyzés.** *Domokos* István nagybuttyini kir. járásbírósi aljegyző vasárnap váltott jegyet *Nagyváradon* özv. *Szeghalmi* Bálintné szép leányával *Etelka* kisasszonnyal.

— **Arad és a névmagyarosítások.** A belügyminiszterium két félévi kimutatása szerint hazánkban az 1899. évben 3250 folyamodónak engedte meg a belügyminiszter a névváltoztatást. Ez eredmény az 1898. évvel szemben 3482 esettel, vagyis 51.80%-kal kedvezőtlenebb ugyan, de még mindig 1399 esettel több, mint az 1897. évben, mikor csak 1851 folyamodónak engedte a névmagyarosítást, a névmagyarosításnak hazánk minden részében vannak hívei, de a legtöbb mégis a székesfővárosban. Az 1897. évi összes 3240 névváltoztatás közül 875 eset, vagyis az összesnek 27 százaléka *Budapest*en fordult elő. A főszám után mindjárt *Arad* következik, a hol tavaly 92, az előbbi évben pedig 141 névmagyarosítás történt. *Arad* után jön *Kolozsvár*, *Nagykanizsa*, *Szeged*, *Nagyvárad*, *Debreczen*, *Szolnok* stb.

— **A párisi világkiállítás megnyitása.** A párisi világkiállítás igazgatósága hivatalos kommunikében tudatja, hogy a világkiállítást hivatalosan *április 14-én* nyitja meg *Loubet* elnök. A nagyközönség részére csak *április 15-én* nyílnak meg a kiállítás kapui. Az összes munkálatoknak *április 13-ig* befejezetteknek kell lennie.

— **A pápa haragszik.** A Vatikánban a mi nap ülés volt a pápa elnökletével, melyen szóba került az a feszült viszony is, ami ez idő szerint *Franciaországban* az állam és az egyház közt van. A feszültség oka ismeretes, irtunk is róla bőven: a párisi bíróság feloszlatta az asszumpcionisták szerzetét, kik milliónyi vagyont gyűjtöttek céljaik érdekében s kik ellen az a vád merült fel, hogy államellenes a törekvésük s valósággal külön államot akarnak alkotni az államban. Az említett vatikáni ülésen *Mazella* és *Satollé* bibornokok, római tudósítások szerint, erősen méltatlankodtak a francia kormány intézkedésein s a *Waldeck-Rousseau*-kabinetet *Jakobinus* kormánynak nevezve, állítólag kijelen-

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyő-
ződik, hogy nyomtatványokban
szébbet, jobbat és olcsóbbat
már nem lehet kívánni!

**Aradi nyomda részvény-
társaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota)**

Telefon 151. sz.

Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
Körlevelek, litografikus szépségben
Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
Számlák, praktikus rendszer szerint
Esküvői jelentések, meglepő választékban
Névjegyek, divatosak és secessziósak
Plakátok, az új század reklamjának megfelelően.
Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság.
Olcsó árak
Diszkrét izlés.

A híres

Haldek-féle

Elite-magvak

u. m. 95% csiraképeségű

Oberndorfi répamag

99 1/2% tisztaságú

Luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapesten, Károly-körut 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.

A cég aradi képviselője:

Schenk Soma ur

51 Arad, Forray-utca.

1703—1900. k. h.

Hirdetmény.

Ámbár a sertésvész esetek Magyarország területén utóbbi időben lényegesen kevesbedtek mindazonáltal épen a betegség tovaterjedésének megátlása céljából a nagyméltóságú földmívelési magy. kir. miniszterium 4693/1900 sz. magas rendelete alapján felhívom a sertést tartó gazdákat, hogy a sertések megbetegedését, vagy elhullását a hatóságnál saját érdekükben jelentésük be, mert az képezi a betegség tovaterjedése megátlásának legsikeresebb módját, ha a betegség ellen szolgáló óvintézkedések akkor tételnek meg amikor a betegség még csak csirájában van.

Arad 1900 február 14.

Sarlót
főkapitány.

Dürr Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedésében

József főherceg-ut 2.

két jőházból való fiu

tanulóul

felvétetik. 890

A kisjenői főhg. uradalomban a tavaszi idényben nagymennyiségű

gyümölcs-

(különösen alma) és diszfa tetemesen mérsékelt áron eladásra bocsátatik.

Árjegyzékkel szívesen szolgál az urad. kertészet Kisjenőn. (Aradmegye. Vasuti állomás.)

MEGHIVÓ.

A borossebesi kerületi betegsegélyző-pénztár

1900. évi márczius hó 11-én d. e. 10 órakor

(határozatképtelenség esetén pedig márczius hó 18-ikán) a község háza tanácstermében tartja meg

hetedik évi rendes közgyűlését,

melyre az érdekelt közgyűlési kiküldöttek ezton is meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése és a jegyzőkönyv hitelesítésére két közgyűlési tag kiküldése.
2. Zárszámadás előterjesztése, felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
3. Igazgatósági, felügyelő-bizottsági és választott bírósági tagok választása.
4. Netáni indítványok, melyek azonban 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg írásban beadandók.

Borossebes, 1900. február hó 26-án.

A borossebesi kerületi betegsegélyző-pénztár igazgatósága.

355—1900. p. m.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok, kik az 1900. évi tenyésztésre ingyen selyempetét kívánnak, hogy a polgármesteri hivatalban jelentkezve, neveiket s a kívánt petemennyiséget az ott kitett ivre feljegyezzék. Később jelentkezők kevesebb petére tarthatnak igényt, jelentkezés a pete átvételére kötelező. Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat:

1. Mástól petét el nem fogadni.
2. A nyert pete mennyiséget kizárólag gubótermelésre fordítani.
3. A termelt gubókat csakis a selyemtenyésztési felügyelőség megbízottjának s nem másnak átadni.

Az elsőosztályu gubók kilogrammonként 2 korona 20 fillérjével, a II-od osztályuak 1 korona 60 fillérjével, a hasznavehetetlen piszkos nedvesek pedig 20 fillérjével fognak beváltatni.

Azok, a kik a gubókat bárki másnak eladnák, később meghatározandó összeg erejéig megfognak büntettetni.

Aradon, 1899. évi január hó 9

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

6282—VI/2. szám.

Hirdetmény.

A temes-rékási telepítvényen a f. évben felépítendő harmincz telepházhoz szükséges összes faanyagok u. m. gerendák, deszkák, pallók és léczek szállításának vállalatban való biztosítása céljából f. évi márczius hó 20-ik napján délelőtt 11 órakor a temesvári m. kir. államépítészeti hivatalnál zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlati összeg 5%-nyi bánatpénzének letételét igazoló adóhivatali nyugtával felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a kitűzött időig a nevezett államépítészeti hivatalnál nyújtandók be, a hol a szóban forgó szállításra vonatkozó feltételek a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők s az ajánlati költségvetés mintái az egységárra és a pénzüsszegre vonatkozó rovatok kiköltése végett díjtalanul átvehető.

A kitűzött időn túl érkező, vagy kellően fel nem szerelt ajánlatok valamint távirati ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest, 1900. évi február hó 23-án.

M. kir. földmívelésügyi
miniszter.

887

114—1900. g. n.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1900. évben eszközöndő kövezési munkák, és a külvárosi utak megkavicsolása iránt folyó év márczius hó 12-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 1. a nagykörútnak részben való kikövezésére 1201 kor. 22 fill.

2. A külvárosi utak megkavicsolására nézve 4266 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1900 évi febr. hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay
aljegyző.

Tyukszem,

szemölcs, blütyök és mindenféle bőrkeményedést bámulatos rövid idő alatt elmulasztja a

Hajós-féle

ANAGALLIN

Ára 35 kr.

Nyilatkozat. Tekintetes Hajós Árpád gyógyszerész urnak Arad. Fogadja legmélyebb köszönetemet az Ön által feltalált csodás hatású Anagallin-ért, mely a régi kinzó bőrkeményedéstől rövid idő alatt és igen sikeresen megszabadított. El nem mulasztatom az Ön igazán kitünő szerét a szenvedő emberiség figyelmébe ajánlani. Arad, jul. 24. Tisztelettel Szelle Józsefné.

A párisi és londoni hygienikus kiállításon kitünő készítményelért, nagy aranyéremmel, díszoklevéllel és érdemkereszttel kitüntetve. Kapható egyedül a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára

Aradon, Andrassy-tér 22.

A megyeházzal szemben.